

**RESULTATEN BELRONDE
RISICOANALYSE IN SECUNDAIR ONDERWIJS
13 MEI 2020**

VLAAMSE ONDERWIJSINSPECTIE

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15 - 1210 Brussel
02 553 88 50

www.onderwijsinspectie.be

Inhoud

1	Risicoanalyse in scholen	2
1.1	De uitdagingen van een risicoanalyse	2
1.2	Rol van de onderwijsinspectie	2
1.3	Steekproef	2
2	Resultaten gewoon secundair onderwijs	3
2.1	Timing risicoanalyse	3
2.2	Ondersteuning risicoanalyse	3
2.3	Samenwerking risicoanalyse	4
2.4	Haalbaarheid risicoanalyse	4
2.5	Heropstart van de scholen	5
2.6	Bespreking van de risicoanalyse op het CPBW of andere overlegorgaan	6
3	Conclusie	6

1 Risicoanalyse in scholen

1.1 De uitdagingen van een risicoanalyse

Een mogelijke besmetting met het coronavirus vormt in de scholen een belangrijk risico voor de teamleden en lerenden. Het schoolbestuur moet adequate acties vooropstellen en uitvoeren om besmetting ten gevolge van COVID-19 zoveel als mogelijk te voorkomen. Voor risico's die namelijk niet aan de bron kunnen geëlimineerd worden (primaire preventie), zal elke werkgever/schoolbestuur preventie-maatregelen moeten bepalen op grond van een analyse rekening houdend met:

- de aard van de activiteiten,
- de specifieke risico's eigen aan bepaalde groepen werknemers,
- de betrokken groepen die aan de risico's blootgesteld kunnen worden (teamleden, lerenden, maar ook bezoekers, leveranciers ...).

Om dat risico te evalueren is de school verplicht een risicoanalyse uit te voeren. De interne preventiedienst (IDPBW), bijgestaan door de externe preventiedienst (EDPBW), kan die opstellen. De meeste preventiediensten hebben hier ervaring mee, toch kunnen zich problemen stellen bij de opmaak.

1.2 Rol van de onderwijsinspectie

De onderwijsinspectie wil in deze fase, de voorbereiding van de heropstart van de scholen, een inspirerende, stimulerende en bemiddelende rol opnemen.

De onderwijsinspectie kan enerzijds ondersteunen waar nodig op vraag van de school en anderzijds faciliteren bij de bemiddeling.

Om na te gaan of het opstellen van een risicoanalyse al dan niet vlot verloopt, telefoneerde de onderwijsinspectie in periode van 6 tot en met 12 mei naar **209 scholen voor secundair onderwijs**. De vragen tijdens dat telefoongesprek zijn specifiek gericht op de opmaak en invulling van de risicoanalyse en de detectie van knelpunten. We peilen met de vragen of de scholen erin slagen een interne risicoanalyse op te stellen en preventiemaatregelen te nemen.

Het doel van de belronde is om Vlaanderenbreed in kaart te brengen hoe de scholen erin slagen om een interne risicoanalyse op te stellen die vertrekt vanuit de specifieke situatie van de school. Ter ondersteuning hierbij stelde de Vlaamse overheid een preventiedraaiboek ter beschikking. De belronde brengt ook knelpunten en oorzaken in kaart waarmee scholen worstelen bij het opstellen van de risicoanalyse.

1.3 Steekproef

Omdat we een representatief beeld willen schetsen van de situatie werd er gekozen voor een steekproef die Vlaanderen weerspiegelt.

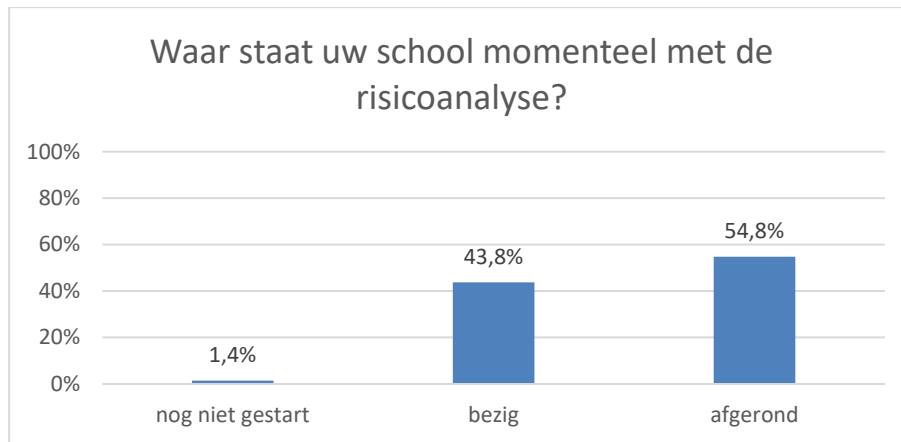
Uit de populatie van Vlaamse secundaire scholen werd een steekproef van 200 scholen voor secundair en/of deeltijds beroepssecundair onderwijs geselecteerd die representatief is voor wat betreft provincie, onderwijsaanbod en onderwijsverstrekker. Daarnaast werden dertien 'fragiele' scholen opgebeld. Dit zijn scholen waarvan ofwel de school zelf aangaf de situatie niet of beperkt onder controle te hebben ofwel de brugfiguur zich zorgen maakte over deze school. Van deze dertien scholen maakten drie

scholen reeds deel uit van de steekproef van 200 scholen. Dit bracht het totaal op 210 te contacteren scholen. Eén school kon niet bereikt worden. Daarom rapporteren we hier over 209 scholen. Er werden daarnaast ook scholen voor basisonderwijs en scholen buitengewoon onderwijs opgebeld. De verschillende rapporten van deze belronde vindt u op de website van de onderwijsinspectie.

2 Resultaten gewoon secundair onderwijs

2.1 Timing risicoanalyse

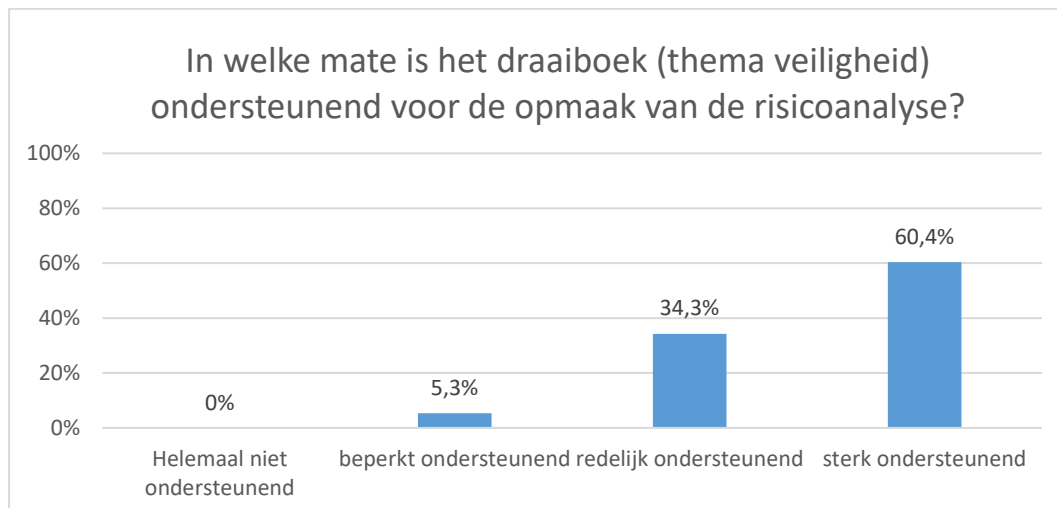
Uit de bevraging blijkt dat 115 van de 209 secundaire scholen hun risicoanalyse reeds hebben afgerond. Slechts drie scholen waren nog niet gestart met de risicoanalyse.

Wanneer we focussen op de groep van 13 fragiele scholen dan stellen we vast dat in deze groep acht scholen (61,5%) nog bezig zijn met de risicoanalyse, 4 scholen (30,8%) hun risicoanalyse reeds afgerond hebben en één school (7,7%) nog niet gestart is.

2.2 Ondersteuning risicoanalyse

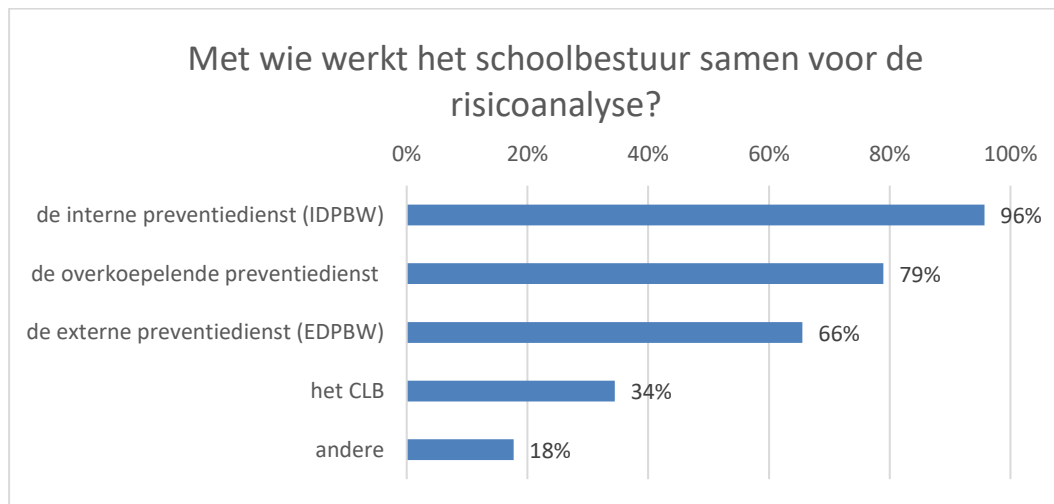
In het telefoongesprek werd gevraagd hoe ondersteunend de school het draaiboek (thema veiligheid) vindt voor de opmaak van de risicoanalyse.

De groep van fragiele scholen verschilt op dit vlak niet van de representatieve steekproef.

2.3 Samenwerking risicoanalyse

Het schoolbestuur werkt samen met verschillende actoren voor het opstellen van de risicoanalyse. Bij 'anderen' worden onder meer de volgende actoren genoemd: personeel van de gemeente/provincie, de scholengemeenschap, personeelsleden van het internaat, vakbondsafgevaardigden, logistiek medewerkers, politie, architect, lerarenteam, etc.

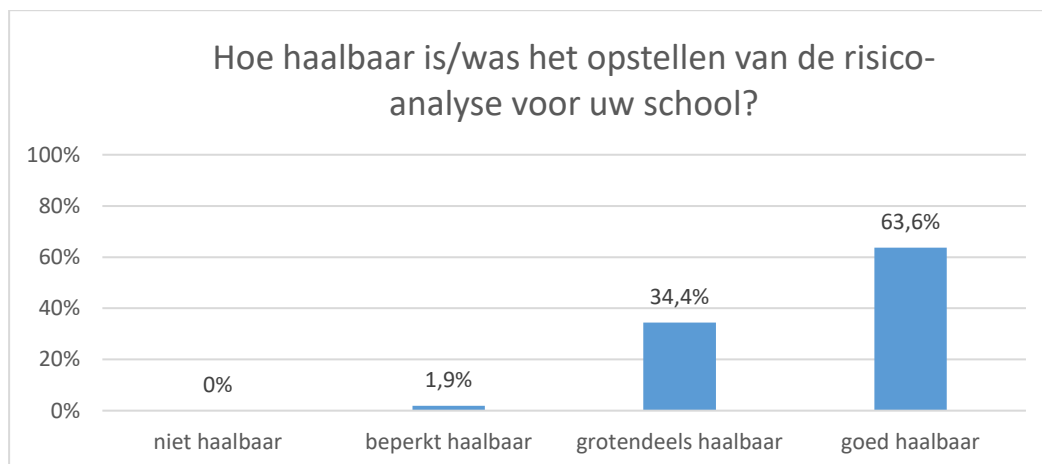

De groep van fragiele scholen verschilt op dit vlak niet van de representatieve steekproef.

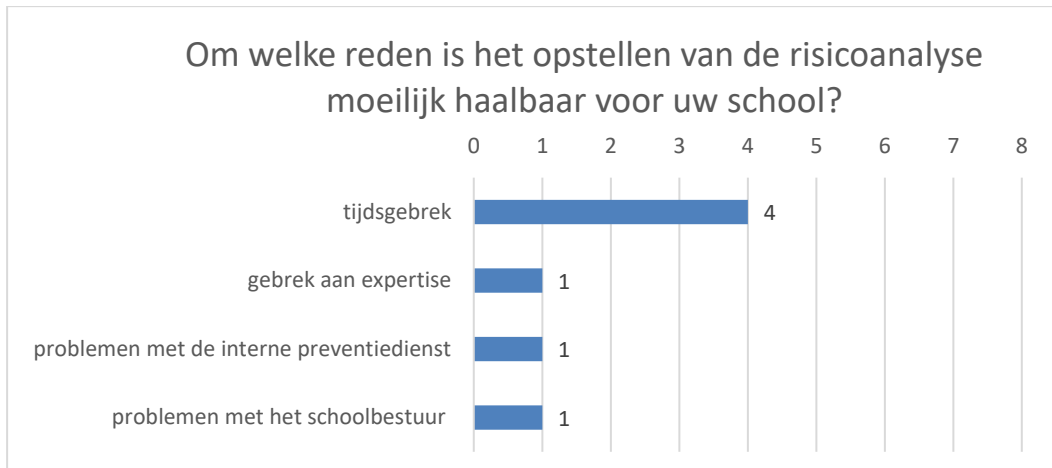
2.4 Haalbaarheid risicoanalyse

We vroegen aan de directeur hoe haalbaar het opstellen van de risicoanalyse was/ is.

Bij de vier directeurs die aangaven dat het opstellen van de risicoanalyse niet of beperkt haalbaar is, vroegen we wat de voornaamste redenen waren voor het moeizame proces.

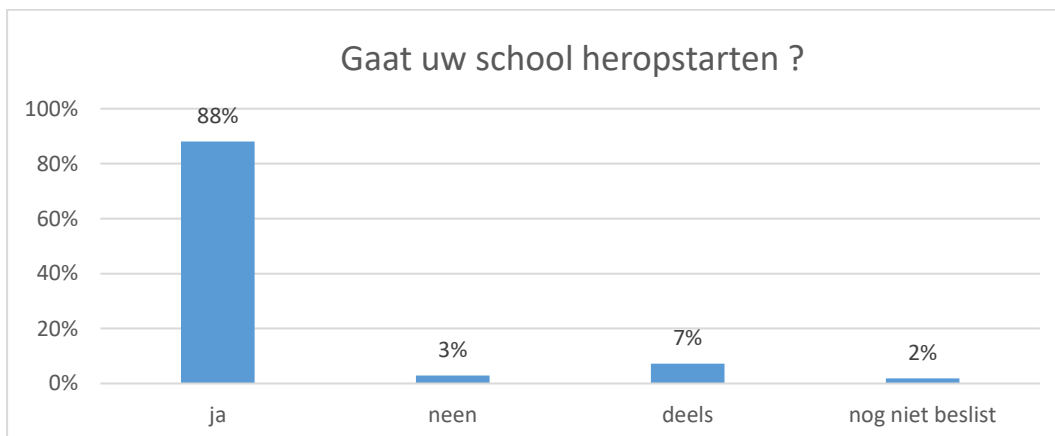
Binnen de groep van fragiele scholen is er geen enkele school die het opstellen van de risicoanalyse niet of beperkt haalbaar vindt. Meer dan de helft van deze scholen (54%) vindt het opstellen van de risicoanalyse goed haalbaar.

2.5 Heropstart van de scholen

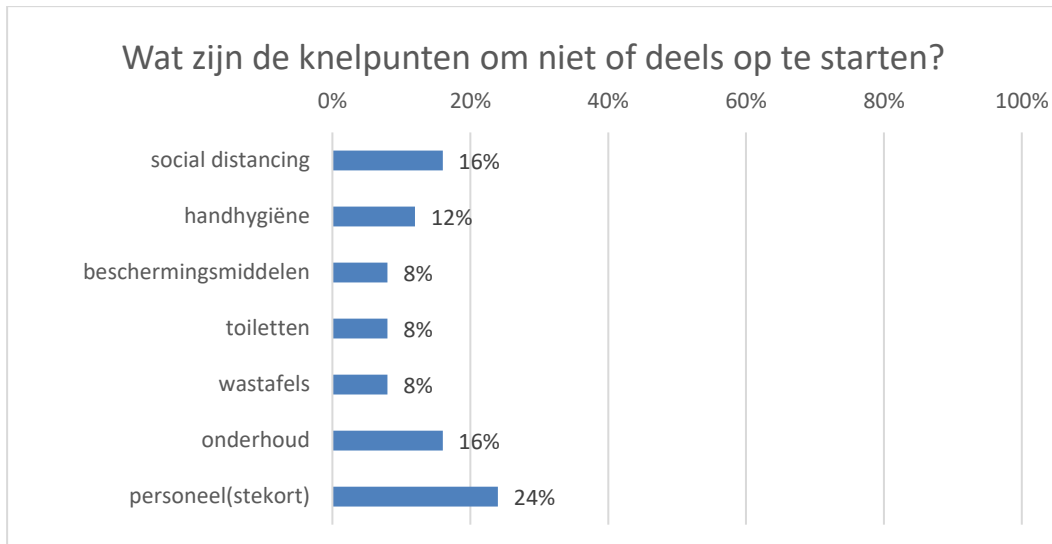
De onderwijsinspectie vroeg aan de scholen of ze van plan zijn om terug op te starten (op vrijdag 15 mei of maandag 18 mei). Scholen die 'ja' antwoorden, zijn de scholen waar alle leerlingen van L6 (en eventueel L7) opstarten.

Aan scholen die niet heropstarten, deels heropstarten of nog niet beslist hebben, werd gevraagd wat daarvoor de redenen zijn.

In de groep van fragiele scholen starten 10 scholen (76,9%) volledig terug op, één school niet, één school deels en één school heeft nog niet beslist of ze zal heropstarten.

De 25 secundaire scholen die niet heropstarten, deels heropstarten of nog niet beslist hebben, geven daarvoor diverse redenen. De meest genoemde argumenten zijn personeelstekort, social distancing (beschikbare ruimte/contactbubbels intact houden/ leerlingenstromen beperken) en uitvoeren van het hygiëneplan.

2.6 Bespreking van de risicoanalyse op het CPBW of andere overlegorgaan

We vroegen ook of de risicoanalyse al besproken werd op het Comité voor Preventie en Bescherming op het Werk of een ander overlegorgaan.

In de groep van fragiele scholen hebben meer dan de helft van de scholen (54%) de risicoanalyse nog niet besproken op het CPBW of ander overlegorgaan.

3 Conclusie

In de periode van 6 mei tot en met 12 mei werden **209** secundaire scholen opgebeld met vragen over de heropstart en de risicoanalyse.

Van deze secundaire scholen zal **95%** op 15 mei of 18 mei heropstarten. De overige 5% van de scholen hebben nog niet beslist of en hoe ze gaan heropstarten. Die onbesliste scholen worstelen vooral met **personeelstekort**, met de regels rond **social distancing** (beschikbare ruimte/contactbubbels intact houden/ leerlingenstromen beperken) en met het uitvoeren van het **hygiëneplan**. Slechts **zes scholen** geven aan dat ze zeker **niet** zullen **heropstarten** voor contactonderwijs.

Meer dan de helft van de scholen (**55%**) heeft de **risicoanalyse** al **afgerond**. De overige scholen zijn nog bezig met de risicoanalyse. De meerderheid van de scholen vond het **draaiboek veiligheid** van de

Vlaamse overheid daarbij **sterk ondersteunend (60%)** en vindt het opstellen van de **risicoanalyse** goed of grotendeels haalbaar (**64%**). Slechts 2% van de scholen vindt het beperkt haalbaar om een risicoanalyse op te stellen.

In deze groep van 209 secundaire scholen zijn er **dertien fragiele scholen** waarvan in de eerste belronde ofwel de school zelf aangaf de situatie niet of beperkt onder controle te hebben ofwel de brugfiguur zich zorgen maakte over deze school. De **resultaten** in deze groep liggen **in dezelfde lijn als in de totale groep**. In deze groep zullen 11 scholen (85%) volledig of deels heropstarten. De meerderheid van deze scholen (62%) is nog bezig met de risicoanalyse. Het draaiboek vonden ze daarbij eveneens redelijk (46%) of sterk ondersteunend (46%).